

"Kur'ân-ı Mu'cizü'l-Beyânın tazammun ettiği ve mükerreren tefekküre emredip nazara vaz eylediği berâhin-i akliye-i kat'îye binlerdir." İzah eder misiniz? Aklî delillere daha çok âhiretin ispatı noktasında mı yer verilmiş?

"Ben gizli bir hazine idim, bilinmeye muhabbet ettim de mahlukatı var ettim."(1)

hadîs-i kudsîsi ve

"Ben cinleri ve insanları bana ibadet etsinler (beni tanısınlar) diye yarattım." (Zariyat, 51/56)

âyet-i kerîmesi kati olarak bildiriyorlar ki, bütün âlemlerin yaratılmalarında temel hikmet Allah'ın bilinmesi ve tanınmasıdır. Bunu salih ameller takip eder ve onların meyveleri de ahirette ebedî bir saadet olur. O saadet âleminin yaratılmasında da temel maksat yine Allah'ın bilinmesi ve tanınmasıdır.

Bundan dolayıdır ki, âyet-i kerîmelerde hâkim unsur Allah'ın varlığına ve birliğine dair dersler vermek, bu hususlarda deliller getirmektir. Bunu âhirete dair âyetler takip eder. Üstat hazretleri bu noktayı şöyle ifade etmiştir.

"Hazret-i Muhammed aleyhissalâtü vesselâmın risaletine delâlet eden bütün mucizeleri ve bütün delâil-i nübüvveti ve hakkaniyetinin bütün burhanları, birden hakikat-ı haşriyenin tahakkukuna şehadet ederek ispat ederler. Çünkü; bu zâtın bütün hayatında bütün dâvaları, vahdâniyetten sonra haşirde temerküz ediyor."(2)

Âhirete imanın diğer iman rükünleriyle çok yakın ilgisi vardır. Zira, Allah'a iman eden bir insan Rabbinin huzuruna âhirette çıkacaktır. Meleklerle ve peygamberlere iman eden bir insan, bütün peygamberlerle âhirette görüşecek ve melekleri kabir hayatında ve âhirette yakinen tanıyacaktır.

Dipnotlar:

- (1) bk. Acluni, Keşfü'l-Hafa, II/132.
(2) bk. [Şualar, Dokuzuncu Şua, İkinci Nokta.](#)